

ADRASAN KOYU

YAZI VE FOTOĞRAFLAR : TAHSİN CEYLAN
tahsinceylan@tahsinceylan.com

Deniz tavşanı (*Dondice banyulensis*)

Axinella cannabina türü sünger

Büyük karavida (*Scyllarides latus*)

Poyraz'la yaşama günlük tutarken bakanla görenin hatırasını kaydetmek üzere Adrasan Koyundayız.

Adrasan Antalya'ya 95 km mesafede bir beldedir. Eşsiz doğal güzelliği ve sadeliği ile bilinen Adrasan bu güzelliğini ve de zenginliğini sualtına da yansıtmıştır. Keşfedilmeyi bekleyen bir hazine gibi dalış tutkunlarını beklemektedir.

Tarırlarca paylaşıldığı söylenen dağların hemen ortasında yer alan koy; henüz tahrip edilmemiş güzelliklere sahip ender yörelerimizden biridir. Su üstü güzelliklerinin yanı sıra sualtı fauna ve florası da oldukça zengin olan bu koy, biz sualtı fotoğrafçıları için geniş açı ve yakın çekim görüntülemeler açısından da son derece caziptir. Bu cazibe noktasının derinliklerindeki yaşamı sevgili dalış eşim Dilara ile keşfetmeye başlıyoruz.

Bölgedeki konaklama yerleri, doğayı tahrip etmeden yapılandırılmış otel, motel ve pansiyonlardan oluşuyor. Doğa ile barışık, gürültüden uzak bir tatil için son derece uygun olan bu yörede, çevre bilincinin gelişmesinde dalış merkezinin payı çok büyüktür. Çevredeki balıkçılar "Bugün Hacivat kayalıklarında fok gördük" dediklerinde, önemli, kayda değer bir şey görmenin yarattığı mutluluğu gözlerinden okuyabiliyorsunuz. Ekosistemdeki diğer canlılara saygının henüz yok olmadığını görmek sevindirici. Paylaşım, adil olmamakla birlikte yine de kısmi olarak mevcut. Nerede olduğunuz gibi neyi kimlerle paylaştığınızı da son derece önemli. Paylaşmak insanoğlunun yaradılışından bugüne anlamlı bir söylem olma özelliğini hep korumuştur. Sevginizi paylaşmak, kendinizi paylaşmak, varlığıyla anlam kazandığınızı ve yarattığınızı her değeri paylaşmak, paylaşmak, paylaşmak...

Tıpkı yaşamak gibidir paylaşmak. Ancak söylemi kolay olsa da pratiği oldukça güçtür. Teori özgün yazılımı ile ifadesini her zaman pratikte özümleyemiyor.

Adrasan bölgesinde 2 adet dalış okulu bulunmaktadır. İşletmeciliğini Holger ve Mediha çiftinin yaptığı bu dalış okulu uzun zamandır bu bölgede dalış turizmi ile ilgilenmektedir.

Şehrin kalabalığından kurtulmak, dalış yaparak rahatlamak, biraz olsun dinlenmek istiyorsanız Adrasan tam size göre... Dalış sırasında hem teknede hem de sualtında olsun kalabalık grupların olmadığı, sadece siz ve dalış eşinizin olduğu bir başkasının hava kabarcığı paletleri ile uğraşacağınıza sadece sualtına dalışınıza ve onun dünyasına adapte oluyorsunuz.

Adrasan'ın sualtı dünyası ise hala kendisi gibi keşfedilmeyi bekliyor. Burayı görüp de aşık olanlar ise ne buradan ne de sualtından vazgeçebiliyor. 15 den fazla dalış noktasına sahip olan Adrasan genel olarak fiziki güzellikleri ve zengin dip yapısı ile sizi cezbedecektir.

Bir koy içinde yer alan sahilde hem koyun içinde hem de koyun dışında olmak üzere birbirinde farklı dalış noktaları bulunmaktadır. Bu noktaların isimleri ise Katamaran, Papaz, İlk Burun, Yarasalı Mağara, Pırsalı Rif, Pırsalı Mağara, Çavuş Burnu, Lodos Limanı, Akıntı Burnu, Çoban Limanı, Fener, Akvaryum, Hacivat ve 5 Adalar'dır.

Bölgedeki dalış noktaları arasında mağaralar önemli bir yer tutar. Geniş açı görüntüleme açısından ışığın mavi sulardaki huzmeli dansını gözlemlemek ve görüntülemek oldukça cazip. Denizel kirliliği hemen hemen hiç gözlemlemedik. Bu sevindirici bir durum. Ancak büyük bir sorumsuzlukla Pırsalı Adası'nın güneyine bırakılan bir ağ, neredeyse 200 m²'lik bir alanda dibe bağımlı (bentik) yaşamı resmen katletmiştir.

Ülkemiz denizlerinde yok olma tehlikesi altında lahoz (*Epinephelus alexandrinus*) ve orfoz balıklarını (*Epinephelus guaza*) nadiren görülebiliyoruz. Hacivat dalış noktasında sürü halindeki papaz balıkları (Ch-

Büyük karavida (*Scyllarides latus*)

romis chromis) geniş açı görüntü almama adeta renk katıyorlar. Gece görmeye alıştığımız karidesleri burada gündüz de gözlemlemek mümkün. Bu arada dalış okulu işletmecisi Holger, en güzel mağaralardan birine kendi adını vermiş bile. Işığın, Holger Mağarası'ndaki huzmeleri muhteşem. Gündüz dalış yaptığımız bir başka noktada ise Hippocampus hippocampus türü deniz atını görüyoruz. Bütün gün Deniz Tanrısı Poseidon'un arabalarını çekmekten yorgun düşen atları, tek tutunma organları olan kuyruklarını dolayarak dinlenme moduna geçmişlerdi. Mitolojik efsanelere göre antik çağlardaki balıkçılar, dalgalarla kıyıya vuran ölü denizatlarını, deniz tanrısı Poseidon'un arabasını çeken dev aygırların yavrusu olduklarına inanırlarmış. Bu Tanrı'dan oldukça çekinen balıkçılar O'nu hoşnut etmek için sürekli denize hediyeler bırakırlarmış. Sualtı habitatına son derece uyumlu olan denizatları hızlı hareket edemediklerinden, avlarını yakalamak ve tehlikelerden korunmak için kamuflaj yeteneklerine güvenirlir. Hareket eden canlı besinleri tercih ederler. Üremede taşıyıcılığı erkek üstlenmektedir.

Bu noktayı gece dalışı için de mesken tutuyoruz. Gece dalışı ise tamamen sürprizlerle dolu. Dalışın hemen başında gördüğümüz kalamarlardan (*Loligo vulgaris*) ancak tek kare görüntü alabiliyorum. Kaya aralıklarında gizlenmeye çalışan bir papaz balığının üzerinde gezinen karides beni büyülüyor. Daha ileride ise fener ışığının etkisiyle hareketsizleşen ve genellikle kayalık, algli zeminlerde (bentik) yaşam sürdüren bir iskaroz-papağan balığının (*Sparisoma cretense*) üzerinde gördüğüm ve görüntülediğim karides benim için gecenin tam sürprizi oldu.

Scaridae familyasından olan iskaroz, papağan balığı olarak da adlandırılmaktadır. Akdeniz, Ege ve Marmara denizlerinde dağılım göstermektedir. Çok parlak renklere sahip olan balığın başının biraz ilerisinden

den başlayan sırt (dorsal) yüzgeci kuyruğa doğru uzanır. Sırt ve anal yüzgeçleri sert ve dikenlidir. Sularımızda yaşayan iskarozların boyu 20-30 cm civarındadır. Ağzının papağan gagası şeklinde gelişmiş olmasından dolayı papağan balığı adı verilmiştir. Deniz yosunları ve mercan parçaları ile beslenir. Dişi ve erkeklerin renkleri birbirinden farklıdır. Dişiler renkli erkekler ise tek renk ağırlıklı bir yapıya sahiptirler.

Yarasalı Mağara

Hem eğitim dalışları için hem de tecrübeli dalgıçlar için, yani her kategorideki dalgıçların dalabileceği bir yerdir. Sabah ışığı mağaranın ağzına vurduğu zaman mağaranın içinin görüntüsü çok güzeldir. Özellikle sualtı fotoğrafçıları için ilginç bir yerdir. Bu mağara tünel şeklinde olup girişi 14 metrededir. Mağara ya girmeden önce ise küçük kanyonları gezme şansına sahip olacaksınız ve rotanızı belirlerken 40m derinliğe inen duvardan yararlanacaksınız. Buralarda ise sizi Papaz balıkları, Gün balıkları, Orfozlar karşılayacak. Mağara girişinde ise sizi geniş bir hol karşılamaktadır bu holden geçerek yükselmeye başlayacak ve 3m. seviyesine geldiğinizde mağaranın içinde yukarı çıkacaksınız. Burada yarasaların sesleri ile bir anda şaşıracaksınız. Size tavsiyem; sakın ama sakın korkmayın! Tabii ki bu yarasaları göremeyebilirsiniz. Bunun tek nedeni ise unutamayacağınız bir anı yaşayacak olmanızdır. Çünkü mağaranın girişinde bir dişi Akdeniz foku sizleri bekliyor olacaktır. Eğer mağaraya girdikten ve yarasaları gördükten sonra tekrardan 3m inerek çıkışa geçebilirsiniz çıkışta kalamar sürüleri, yavru baracadalar, duvar diplerinde ise balıkların yumurtaları, mürenler size tekneye kadar eşlik edecektir. Size bir hatırlatmam olacak; fenerinizi yanınıza almayı unutmayın

Plesionika narval türü karides

Pırasalı Ada Mağarası ve Pırasalı Ada Reef Dalış Noktası

Adını adada yetişen doğal pırasalardan alan bu dalış noktası zengin güzelliklere sahiptir. Rif kısmı ardı ardına 3 rif üzerine oluşmuş bu nokta her türlü dalgıcın rahatlıkla dala bileceği ve tecrübeli dalgıçların ise akıntı ile dans edebileceği bir noktadır burada Akya sürüleri ahtapotlar görülür.

Mağara kısmı ise biraz daha tecrübe isteyen bölgelerdendir. Tekneden atladığınız zaman tekne sizi orada bırakıp çıkış noktasına yönelmektedir. Dalışa başladığınızda ilk 5 metre biraz tutunup açıktan geçen akya, palamut sürüleri göreceksiniz ve akıntı ile gelen soğuk suları yüzünüzde hissedeceksiniz. Mağaraya giderken ise dikkatli olmalısınız,

çünkü mağaranın karanlığından dolayı fark edemeye bilirsiniz. Mağaranın girişi 20 m., dip derinliği ise 45-50 m.dir. Mağara çok geniş bir iç alana sahiptir. Keşfettikçe mağaranın içindeki güzellikler sizi daha da saracaktır. Buranın en önemli özelliği bir karides mağarasının bulunmasıdır. Bu mağaraya mayıs ve haziran aylarında plesionika narval (Fabricius, 1787) türünde karides sürüsü gelmektedir. Mağaranın ağzında orfoz, lagos daha dipte sinagrit balıkları bulunmaktadır. Orta sulara akya balığı bulunur. El değmemiş, keşfedilmemiş, ilginç bir mağaradır. Mağaradan çıktıktan sonra adayı yarım tur atarak girdiğiniz noktanın tersinde tekne sizi bekliyor olacaktır.

Deniz kaplumbağası (*Caretta caretta*)

Küçük mürekkekbaliğı (*Sepiolo rondeleti*)

Hacivat Dalış Noktası

Burada her zaman güzel görüntüler vardır. Ama size önerim ilk dalışı buraya planlayınız. Maksimum derinlik ortalama 40 m'dir. Dip yapısı olarak kendine has duvar tipleri ve geçitlerin olduğu bu bölge biraz sakın bir görüntü sergilese de kendini unutturmayacak güzelliklere sahiptir.

Burada çok çeşitli balıklar görülmesine karşın en çok görülen koloniler halinde duran ve boyutları sizi şaşkına çevirecek iskorpit (adabeyi) balığıdır. Burada ayrıca 2 adet de antik çağdan kalma çapa görünür. Geçmişten günümüze kalan amforaların yanı sıra sizi kayalıkların altında bekleyen batıklardan kalma birbirinden farklı renkte cam ham maddeleri ilginizi çekecektir.

Kızıldeniz göçmeni karideslerden *Metapenaeopsis mogiensis consobrina*

Çavuş Burnu

Dalış noktamız ismini Adrasan'ın diğer bir adı olan Çavuşköy'den almaktadır. Dip derinliği 30 m'yi geçse de bu burun akıntı seven dalgıçlara ve duvar diplerinde bulunan anemonlar sizi saracaktır. Beyaz kum zemine indiğinizde ise yüzlerce asker balıkacı sizi karşılayacaktır. Bunun yanı sıra orfoz, ahtapot ve gridaları görebilirsiniz. İsterseniz dönüştü, dalış başladıktan sonra geçebileceğiniz ufak bir kanyon da bulunmakta, ama burada çok dikkatli olmalısınız, çünkü orayla özleşmiş mercanları ve anemonlara zarar verebilirsiniz.

Lodos Limanı

Farklı bir sualtı tecrübesi yaşatmaktadır. Bu bölgede Akdeniz'e has balık türlerinin yanı sıra baracuda, akya sürülerini de çok rahatlıkla görebilirsiniz. Ortalama 30 m. derinliği olan bölgede antik bir taş çapa bulunmaktadır. Bunun yanı sıra çıkış sırasında içine girilen 6-8 metrede girişi olan ve 15-20 m uzunluğa sahip bir kanyon bulunmaktadır. Bu kanyon sonunda 3 kişinin içinde rahatça durabileceği bir oyuğa çıkmaktadır. Kanyonda ilerlerken ise daha rahat bir hareket imkanı için tek tek gitmeniz daha iyi olacaktır. Oyuğa çıktığınızda ise sivrisineklerle biraz muzdarip olabilirsiniz...

Fener

Koyun çıkış bölgesinde yer alan bu dalış noktası önündeki deniz fener'inden adını almaktadır. Bu bölgenin derinliği fazla olmasa da tecrübeli dalgıçların bile yönünü kaybedebileceği bir noktadır. Bu yüzden yanınızdan pusulanızı ayırmayınız. Bölgede yeşil su kaplumbağası, caretta caretta ve çeşitli boylarda vatoz balıkları ile karşılaşa bilirsiniz.

Dantel Mercan olarak da bilinen Yosun Hayvanı (*Bryozoa*) kolonisi (*Sertella sp.*)

Iskaroz (*Sparisoma cretense*) üzerinde gezinen Kızildeniz temizliyici karidesi (*Urocaridella pulchella*)

Fangri (*Pagrus pagrus*)

Uzunburunlu denizati (*Hippocampus guttulatus*)

Beş Adalar Dalış Noktası

Beş-altı dalış noktasına sahip olan bu bölgeye daha çok günlük turlar yapılmaktadır. Burada çok akıntı ve zorlu noktalar olduğu için yalnızca daha tecrübeli dalgıçlar dalabilirler. Genellikle deniz tavşanı, kuzu balığı sürüleri ve müren balıkları görülür. Beş adaların dip yapısı çok renklidir. Dalış derinliği 30 m. civarında olup heyecan verici güzel bir yerdir.

Adrasan hakkında kelimeler ile ifade edilenleri az da olsa dile getirdik. Ancak hala daha keşfedilmeyen güzellikleri olan bu bölgeyi birlikte keşfetmeye ve de hayatınızın en güzel tatilini burada yaşamaya

ne dersiniz? Artık valizinizi hazırlayın ve de tatil durağınızda burayı da işaretleyin...

Dalışlarımda bana eşlik eden, dalış noktaları hakkındaki bilgileri derleyen, hazırlayan ve sualtında bana modellik yapan sevgili Dilara'ya teşekkür ederim.

Sevdamız bir tutam sunumluk görüntüdür, kalıcı değerlere uzanan ve coşku veren yüreklere.

Akdeniz'in sıcak güneşine ve kabarcıklarımızı bıraktığımız büyülü maviye veda ederken bir kez daha minnettarlık duyuyorum denizin ruhuna...

Selam Olsun...

Dilara'nın Notu: BURAYI GÖRDÜKTEN SONRA ARTIK HIÇ BİR YER SİZE ADRASAN KADAR GÜZEL GELMEYECEKTİR. 🐟